

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
 ZNANOST, KULTURO IN ŠPORT**

Masarykova cesta 16, 1000 Ljubljana

T: 01 400 52 00
 F: 01 400 53 21

Recu CLT / OIH / ITH
 Le 28 MARS 2013
 RF 0231

Številka: Rzd-01-12-00019-03 (6262-11/2012)

Datum: 20.12.2012

Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport na podlagi 67. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08) izdaja naslednji

sklep o vpisu v register žive dediščine

V register žive kulturne dediščine se vpiše enota dediščine

EID: **2-00018**

Ime enote: **Tradicionalno izdelovanje kranjskih klobas**

Opis enote je v prilogi, ki je sestavni del tega sklepa.

Obrazložitev

Predlagatelj:

Koordinator varstva žive dediščine
 Slovenski etnografski muzej
 Metelkova 2
 1000 Ljubljana

Vrsta predlagatelja: Koordinator varstva žive dediščine

Razlog: pobuda

Vrsta predloga: vpis enote dediščine

Številka predloga: Rzd-01-12-00019-02

Datum: 6.11.2012

Predlagatelj je posredoval predlog za vpis v register žive dediščine skladno s 67. v zvezi s 98. členom Zakona o varstvu kulturne dediščine in 7. členom Pravilnika o registru kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 66/09).

Koordinator varstva žive dediščine je predlog pripravil na osnovi pobude, ki jo je poslal dr. Janez Bogataj.

Ministrstvo je na osnovi predloga enoto vpisalo v register žive kulturne dediščine s tem sklepom.

 mag. Ksenija Kovačec Naglič
 sekretarka

Priloga:

- opis enote žive kulturne dediščine
- opis nosilca žive kulturne dediščine

Vročiti:

- predlagatelj
- Arvaj Anton, s. p. – mesarija, Britof 25, 4000 Kranj
- Mesarija Mlinarič, d. o. o., Lesce, Železniška ulica 1, 4248 Lesce
- Čadež, mesarstvo, trgovina in gostinstvo, d. o. o., Visoko 7g, 4212 Visoko
- Košaki TMI d. d., Oreško nabrežje 1, 2000 Maribor
- Kras, d. d., Šepulje 31, 6210 Sežana
- Mesnine Dežele Kranjske, d. d., Agrokombinatna 63, 1000 Ljubljana
- zbirka listin registra žive kulturne dediščine

566. Uredba o spremembi Uredbe o začasnih ukrepih za zavarovanje urejanja prostora na podlagi Sklepa o začetku priprave državnega prostorskega načrta za državno cesto od priključka Slovenj Gradec jug do Dravograda z obvoznicami

Na podlagi prvega odstavka 81. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02, 8/03 – popr., 58/03 – ZZK-1, 33/07 – ZPNačrt, 108/09 – ZGO-1C in 80/10 – ZUPUDPP) v zvezi z drugim odstavkom 23. člena in prvim odstavkom 62. člena Zakona o umeščanju prostorskih ureditev državnega pomena v prostor (Uradni list RS, št. 80/10, 106/10 – popr. in 57/12) izdaja Vlada Republike Slovenije

UREDBO

o spremembi Uredbe o začasnih ukrepih za zavarovanje urejanja prostora na podlagi Sklepa o začetku priprave državnega prostorskega načrta za državno cesto od priključka Slovenj Gradec jug do Dravograda z obvoznicami

1. člen

V Uredbi o začasnih ukrepih za zavarovanje urejanja prostora na podlagi Sklepa o začetku priprave državnega prostorskega načrta za državno cesto od priključka Slovenj Gradec jug do Dravograda z obvoznicami (Uradni list RS, št. 75/10, 71/11 in 66/12) se v drugem odstavku 4. člena v šesti alineji besedilo »9/11« nadomesti z besedilom »9/29«.

2. člen

Ta uredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 00729-5/2013
Ljubljana, dne 21. februarja 2013
EVA 2013-2430-0002

Vlada Republike Slovenije

Janez Janša l.r.
Predsednik

567. Odlok o razglasitvi tradicionalnega izdelovanja kranjskih klobas za živo mojstrovino državnega pomena

Na podlagi 20. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 30/11 – odl. US in 90/12) izdaja Vlada Republike Slovenije

ODLOK

o razglasitvi tradicionalnega izdelovanja kranjskih klobas za živo mojstrovino državnega pomena

1. člen

Za živo mojstrovino državnega pomena se razglasi enota žive dediščine *Tradicionalno izdelovanje kranjskih klobas, EID 2-00018* (v nadaljnjem besedilu: živa mojstrovina).

2. člen

Vrednote, ki utemeljujejo razglasitev za živo mojstrovino, so:

– izdelovanje kranjskih klobas je večstoletni razvojni proces, temelječ na kulturni dediščini kolin,

– izvornost kranjskih klobas priznava sodobna domača in tuja strokovna literatura; recept za kranjsko klobaso se je prvič dokumentirano pojavil leta 1855, od druge polovice 19. stoletja so na voljo številni pisni in slikovni viri o kranjski klobasi,

– kranjska klobasa je unikaten prehranski izdelek (tradicionalnost uporabljenih sestavin, lesena špila), značilen za Slovenijo in razpoznaven v svetu,

– tradicija izdelovanja kranjskih klobas omogoča različno z njo povezano družbeno dogajanje (festivale, prireditve idr.) ter prispeva k nacionalni identiteti in prepoznavnosti (prvo mednarodno priznanje je prejela kranjska klobasa že leta 1932 v Bruslju),

– izdelovanje kranjskih klobas po Pravilniku o Kranjski klobasi za zaščiteno geografsko označbo ima pomemben gospodarski potencial.

3. člen

Živa mojstrovina se razglasi z namenom, da se zagotovita njena javna dostopnost in njeno prenašanje iz roda v rod ter ohranijo naslednje varovane sestavine:

– tradicionalne sestavine za izdelavo kranjske klobase (kakovostno svinjsko meso, trda sveža slanina, morska sol, soliter, stolčen poper, strt česen, voda, tanka svinjska čreva),

– tradicionalni način izdelave kranjske klobase (oblika klobase, uporaba lesene špile za špiljenje, vroče prekajevanje v dimu iz bukovih drv in pasteriziranje),

– izdelovanje kranjske klobase na območju Slovenije.

4. člen

Za živo mojstrovino velja varstveni režim, ki določa:

– uporabo tradicionalnih sestavin za izdelavo kranjskih klobas,

– izdelavo kranjskih klobas na tradicionalen način,

– spodbujanje prenašanja tradicije izdelovanja kranjskih klobas,

– zagotavljanje kontinuitete tradicionalnega izdelovanja kranjskih klobas,

– evidentiranje in dokumentiranje tradicionalnega izdelovanja kranjskih klobas in dogodkov, povezanih s kranjsko klobaso, ter hranjenje dokumentacije pri nosilcih,

– izdelovanje kranjskih klobas na območju Slovenije.

5. člen

Nosilce ohranjanja povezuje Gospodarsko interesno združenje Kranjska klobasa, ki zagotovi kontinuiteto izdelovanja kranjskih klobas, povezovanje posameznih izdelovalcev, izobraževanje, usposabljanje in promocijo.

6. člen

Strokovne naloge v zvezi z ohranjanjem žive mojstrovine opravlja Koordinator varstva žive dediščine.

7. člen

Nadzor nad izvajanjem odloka opravlja inšpektorat, pristojen za področje kulturne dediščine.

8. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 62000-2/2013
Ljubljana, dne 21. februarja 2013
EVA 2012-3330-0144

Vlada Republike Slovenije

Janez Janša l.r.
Predsednik

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST, KULTURO IN ŠPORT

Masarykova cesta 16, 1000 Ljubljana

T: 01 400 52 00

F: 01 369 53 21

Ref. No.: Rzd-01-12-00019-03 (6262-11/2012)
Date: 20 December 2012

Pursuant to Article 67 of the Cultural Heritage Protection Act (*Uradni list RS* [Official Gazette of the Republic of Slovenia], no. 16/08), the Ministry of Education, Science, Culture and Sport hereby issues the following

decision to enter living heritage in the register

The following unit of heritage shall be entered in the register of living heritage

Uniform identification of heritage: **2-00018**
Name of unit: **Traditional making of Kranjska klobasa**

The unit is described in the enclosed Annex which forms an integral part of this Decision.

Reasoning

Proposer:

Coordinator of measures to protect living heritage
Slovenski etnografski muzej [Slovene Ethnographic Museum]
Metelkova 2
1000 Ljubljana

Type of proposer: Coordinator of measures to protect living heritage
Reason: initiative
Type of proposal: entry of heritage unit
No. of proposal: Rzd-01-12-00019-02 Date: 6 November 2012

The proposer submitted the proposal to enter living heritage in the register in accordance with Article 67 and in connection with Article 98 of the Cultural Heritage Protection Act and Article 7 of the Rules on the Register of Cultural Heritage (*Uradni list RS* no. 66/09).

The coordinator of measures to protect living heritage prepared the proposal on the basis of an initiative submitted by dr. Janez Bogataj.

On the basis of the proposal, the Ministry hereby enters the unit in the register of living heritage.

mag. Ksenija Kovačec Naglič
Secretary

Annex:

- description of the unit of living heritage
- description of the holder of living heritage

To be served on:

- proposer
- Arvaj Anton, s. p. – mesarija, Britof 25, 4000 Kranj
- Mesarija Mlinarič, d. o. o., Lesce, Železniška ulica 1, 4248 Lesce
- Čadež, mesarstvo, trgovina in gostinstvo, d. o. o., Visoko 7g, 4212 Visoko
- Košaki TMI d. d., Oreško nabrežje 1, 2000 Maribor
- Kras, d. d., Šepulje 31, 6210 Sežana
- Mesnine Dežele Kranjske, d. d., Agrokombinatska 63, 1000 Ljubljana
- collection of documents of the register of living heritage

567. Ordinance proclaiming the traditional making of *Kranjska klobasa* a living masterpiece of national importance

Pursuant to Article 20 of the Cultural Heritage Protection Act (*Uradni list RS* [Official Gazette of the Republic of Slovenia], nos 16/08, 123/08, 30/11 – *odl. US* [Constitutional Court Decision] and 90/12), the Government of the Republic of Slovenia hereby issues the following

ORDINANCE proclaiming the traditional making of *Kranjska klobasa* a living masterpiece of national importance

Article 1

The unit of living heritage "Traditional making of *Kranjska klobasa*, uniform identification of heritage: 2-00018" (hereinafter: the living masterpiece) shall be proclaimed a living masterpiece of national importance.

Article 2

The living masterpiece shall be proclaimed on the basis of the following values:

- the making of *Kranjska klobasa* is a development process spanning several hundred years and stemming from the cultural heritage of *koline*;
- contemporary domestic and foreign expert literature recognises the originality of *Kranjska klobasa*; the recipe for *Kranjska klobasa* was first documented in 1855, while numerous written and pictorial sources of information on *Kranjska klobasa* have been available since the second half of the 19th century;
- *Kranjska klobasa* is a unique food product (traditional ingredients, wood skewer) that is typical of Slovenia and recognised around the world;
- the traditional making of *Kranjska klobasa* is associated with different social events (festivals, gatherings, etc.) and contributes to the national identity and visibility (the *Kranjska klobasa* was first awarded an international prize in 1932 in Brussels);
- the making of *Kranjska klobasa* according to the Rules on *Kranjska klobasa*, with a protected geographical origin, has significant economic potential.

Article 3

The living masterpiece shall be proclaimed in order to guarantee that it is available to the public and transmitted from generation to generation, and to conserve the following protected components:

- traditional ingredients for the making of *Kranjska klobasa* (quality pork, fresh hard bacon, sea salt, saltpetre, crushed pepper, crushed garlic, water, thin pork intestines);
- traditional making of *Kranjska klobasa* (shape of the sausage, wood skewer, beech wood used for hot-smoke curing and pasteurisation);
- the making of *Kranjska klobasa* in Slovenia.

Article 4

The protection regime applied to the living masterpiece shall govern:

- the use of traditional ingredients for the making of *Kranjska klobasa*;
- the making of *Kranjska klobasa* according to the traditional method;
- the promotion of dissemination of the tradition of the making of *Kranjska klobasa*;

- the continuity of the traditional making of *Kranjska klobasa*;
- the recording and documenting of the traditional making of *Kranjska klobasa* and the events associated with *Kranjska klobasa*, and the storing of documentation by holders;
- the making of *Kranjska klobasa* in Slovenia.

Article 5

The holders are organised into the *Kranjska klobasa* Economic Interest Grouping that guarantees the continuity of the making of *Kranjska klobasa*, establishes links between producers, and provides education, training and promotion activities.

Article 6

Expert tasks for the conservation of the living masterpiece shall be performed by the Coordinator of measures to protect living heritage.

Article 7

The inspectorate responsible for cultural heritage shall supervise the implementation of the present Ordinance.

Article 8

This Ordinance shall enter into force on the day following its publication in the Official Gazette of the Republic of Slovenia.

No. 62000-2/2013

Ljubljana, 21 February 2013

EVA 2012-3330-0144

Government of the Republic of Slovenia

Janez Janša, m.p.
Prime Minister